

גלין רפ"ט
שנה ז' תשע"ח

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

סיפורי חז"ל

כאשר פתר לנו כן היה אשה אחת באה אל ר' אליעזר ואמרה לו בחלומי ראיתי שמוזות הבית נשברה. אמר לה סימן הוא שתלדי בן זכר. לתקופת השנה ילדה בן זכר. כעבור זמן מה באה שוב האשה אל ר' אליעזר, ומאחר שלא היה בביתו, שאלו אותה תלמידיו לרצונה, אמרה להם ראיתי בחלומי את מוזות הבית נשברת. אמרו לה סימן שתלדי בל זכר ובעלך ימות רח"ל. כשחזר ר' אליעזר לביתו וסיפרו לו תלמידיו על חלומה של האשה ועל הפתרון שפתרו לה. אמר להם ר' אליעזר, לא הייתם צריכים להגייד כך, זה עתה הרגתם נפש, לפי שהחלום הולך אחרי פתרונו, כמו שכתוב "ויהי כאשר פתר לנו כן היה"

(ירושלמי מעשר שני פ"ד)

נדבת
הר"ר יוסף אליעזר הומינר הי"ו
לע"נ רעיתי, אמנו וסבתנו
מרת זלדא מרים ע"ה
ב"ר אברהם צבי ז"ל
גלב"ע ל' בסלו תשע"ה

פרשת השבוע

ולתגלגל ביסורי עוני? בבית הכנסת קמה מהומה גדולה, איש האשים את רעהו בהזנחת רבי אהרן. מתוך הרגשת מוסר קבלו עליהם כולם להתכנס מיד אחרי סעודת שבת, ולטכס עצה במה ואיך עוזרים לרבי אהרן להתפרנס בכבוד, כיאה לנכדו של הבעש"ט הקדוש. אחרי התפילה פנו איש איש לביתו תוך החלטה נחושה לחזור אחרי הבדלה לבית הכנסת להתייעצות. גם רבי אהרן פנה למושב בבית הכנסת כשמצפונו מיוסר על המעשה שעשה, ולבו מלא חרטה. לא כל כך על עצם הגילוי ששרוי במצוקה ובעוני, אלא שניצל את שמו של הבעש"ט הקדוש כדי לעורר רחמנות אצל הציבור. אחרי ששקע בהרהורים הגיע למסקנה שעליו לבקש מהקדוש ברוך הוא שהציבור שנכח בבית הכנסת בשעת מעשה, ושמע את תלונתו על יחס המתנכר אליו, ישכח את כל אשר אירע. חשב ועשה, ניגש למוזוה הניח עליה את ידו ואמר, רבש"ע: אני מבקש ממך שתעזור לי וישכח הציבור כל מה שאמרתי. צדיק גוזר והקב"ה מקיים, הציבור שכח את המאורע ואף אחד לא בא לבית הכנסת כפי שהחליטו. עם זה, סיים הרבי, מיושבת הסתירה בדברי המדרש.

ויהי מקץ שנתיים ימים (מ"א - א') איתא במדרש "אשרי הגבר אשר שם בה' מבטחו" זהו יוסף "ולא פנה אל רהבים, ע"י שאמר לשר המשקים וזכרתי והזכרתי נתווספו לו שתי שנים. מסופר: כאשר שהה הרה"ק רבי מאיר שפירא זיע"א מלובלין אצל רבו הרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב זיע"א. שמע מפיו תירוץ נפלא על דברי המדרש. שלכאורה הסיפא סותרת את הרישא. פתח הרבי זצ"ל ותירץ על פי מעשה שהיה: בעיירה קונסטנפין שברוסיה התגורר הצדיק הנסתר רבי אהרן מטייטב זיע"א בנו של הרה"ק רבי צבי זיע"א שהיה בנו יחידו של הבעל שם טוב הקדוש זיע"א. מצבו החומרי היה ללא נשוא, עברו עליו ימים שלא בא אוכל לפיו. ערב שבת אחד הגיעו מים עד נפש, ביתו היה ריק מכל, עד שאפילו נרות לשבת לא היו לו. מרוב צער וכאב לא יכול היה להתאפק יותר, ושלא כמנהגו קם ממקומו, ובזריזות ניגש לשולחן, דפק עליו ושאל בהתמרמרות, היתכן שנים רבות אני יושב בעיירה זו ומתפלל בבית הכנסת הוזה, ובמשך הזמן הוזה לא עלה על דעתו של משהו לשאול מהיכן ירק זה חי? וכי נכדו של הבעש"ט חייב לענות את נפשו ברעב

זמני השבת

זמני יציאת שבת
ירושלים: 5:17 ת"א: 5:19 ר"ת: 5:55

מקץ - חנוכה

זמני כניסת שבת
ירושלים: 4:02 ת"א: 4:15

למי חיבה המגיד הקדוש בליל ראשון של חנוכה

היה זה בלילה הראשון של חנוכה. המוני חסידים מילאו את בית מדרשו של המגיד הקדוש ממעזריטש זיע"א, כולם דרוכים ומצפים. כל רגע צריך המגיד לצאת מחדרו הקדוש ולהדליק את נרות החנוכה בחנוכייתו המיוחדת. משום מה הפעם מתמהמה הרבי, הזמן חולף במהירות ותמיהת התלמידים גוברת מרגע לרגע. מעולם לא התעכב הרבי במצווה זו שכה חביבה עליו, הם לחשים זה לזה, ומבטיהם חולפים בדאגה מדלת חדרו של הרבי אל חנוכייתו, וחוזר חלילה. הוא ממתיק להרה"ק ר' זושא מהאניפולי, אומר מישוהו, והכל מהנהנים בראשם. כולם יודעים כי בשנים האחרונות, ר' זושא הוא התלמיד שמתכבד להדליק את הנר ולהגישו לידיו של הצדיק, חביבות מיוחדת הייתה ניכרת על פניו של המגיד בשעה שר' זושא היה מגיש לו את נר השמש. לא ייפלא אפוא שבשנה זו התמהמה המגיד זמן רב בציפייה לתלמידו חביבו מדי שנה.

עם תום חודש החגים במחיצת המגיד, היה ר' זושא יוצא לזמן קצר ממעזריטש, ועורך גלות ביישובים ובכפרים הקטנים במחוזות שמסביב, מבקר בבתיהם ובבנותיהם העלובות של היהודים הכפריים הפשוטים, בכל מקום הקדיש תשומת לב לכפריים ומקרבם לאביהם שבשמים. נהג לספר על רוב חביבותם של היהודים הפשוטים אצל הקב"ה ועל גודל נחת הרוח שיש לקב"ה מאמירת פרקי תהילים. אלה היו יושבים מולו ומתענגים על דבריו, בולעים בצמא כל מילה ועיניהם צמודות אל שפתיו כחוששים להחסיר מילה. לקראת חג החנוכה היה ר' זושא מסיים את סיבובו ושם פעמיו חזרה למעזריטש, באופן כך שבערב חנוכה יגיע לחצרו של המגיד הקדוש.

השעות חלפו, וכשהגיעה שעת חצות הלילה נפתחה דלת חדרו של המגיד, והוא יצא החוצה, ובדחילו ורחימו ניגש להכנותיו הרחוקות קודם הדלקת הנרות, עיניו כל עקבו ביראת כבוד אחר עבודת הקדוש של הרבי, חסידים היו מדמים את הכנותיו כשהוא מטיב את הנרות ומכין את החנוכייה להדלקה, לעבודתו של הכהן הגדול בעת שהיטיב את המנורה בבית המקדש. כשסיים את הכנותיו נתן מבטים חפויים-יוקדים על פני החבריא קדישא, ולבסוף זימן אליו אחד מתלמידיו הגדולים והורה לו להדליק את השמש. נראה היה כאילו הרבי משלים עם העובדה שרבי זושא כבר לא יגיע הלילה. הדממה הלכה והעמיקה, עיני הכל היו נעוצות בפניו הלוהטות של הרבי. והנה הוא משתהה רגע, ואחר כך פותח בקול רועם בברכות ההדלקה, מעלה את האש, ופותח בהתלהבות "הנרות הללו..." בעוד הקהל מחרה מחויק אחריו, עיניו הרושפות של הרבי נעצו בלהבה הקטנה המאירה באור בהיר וזך, פניו מאירות וזוהרות ושמחה של מצווה ניכרת בהן.

למחרת בבוקר בעת שהמגיד ותלמידיו סיימו תפילת שחרית, נפתחה דלת בית המדרש ור' זושא נכנס בצעדים כושלים, ניגש לעבר מקומו הקבוע, התיישב בכבודות על הספסל הנוקשה, והניח בסמוך את צרורו הדל. רק אז הזדקף והביט כה וכה, כשאותות של שמחה ושביעות רצון ניכרים על פניו. חבריו הקדושים תלמידי הרבי

הקיפוהו בשמחה וקיבלו פניו בשלום עליכם' חם ואוהב. הרבי המתין אתמול זמן רב אמר אחד התלמידים. ר' זושא נאנח קלות ועיניו הטהורות הביטו בחיבה בחבריא קדישא. בשולחן שהרבי בוודאי יערוך היום לאחר הדלקת הנרות, אספר מדוע התעכבתי בדרכי, אמר, ומיהר להוסיף מובן שיהיה זה לאחר קבלת רשות מהרבי. החבריא קדישא ישבו מסביב לשולחן הגדול, בראש ישב המגיד כולו הדרת מלך, ועיניו מפיקות שמחה ואהבה. זה עתה סיים לומר את פומוני החנוכה, וכעת הפנה עיניו הטהורות לעבר ר' זושא ונתן בו מבט מחכה. הכל היו דרוכים ומצפים למוצא פיו של ר' זושא, עוד רגע ישב ומבט של יראת כבוד וחרדה נסוך על פניו עוד רגע קט השתהה ואחר פתח וסיפר.

כבכל שנה ושנה, יצאתי גם השתא, מיד לאחר ימי החגים, לכפרים ולעיירות השוכנים מסביב למעזריטש, בביקורים אלו אני מחזק ומעודד את היהודים הפשוטים הדרים בכפרים ובעיירות ומפיח בהם חיות ורוח של יהדות. בהגיע חודש כסלו, התכונתי לשים פעמי בחזרה לכיוון מעזריטש, וכמו תמיד רציתי גם השנה להספיק ולבקר בכמה עיירות של יהדות הנמצאות בדרך. בדיוק כשהייתי באמצע הדרך, החורף פתאום החל להכות בעז, סופות שלגים החלו להשתולל, השלג נערם לגובה רב וכיסה את פני הארץ, רוחות חזקות איימו להפילני כל רגע אל תוך השלג, לא הייתה בידי ברירה אלא להמשיך, בקושי גררתי רגלי, נעלי בוססו בשלג העמוק, הידקתי את שולי מעילי וכובעי כיסה את ראשי עד עיני, כל אותו זמן ניחמתי עצמי בתקווה, שכעבור ימים אחדים אגיע אי"ה בחזרה למעזריטש, שם אוכל לשבת שוב בבית המדרש ולהתחמם באור תורתו של הרבי.

אתמול בצהריים הייתי במרחק שעות הליכה אחדות ממעזריטש, לבי ומחשבותי כבר היו אתכם בבית המדרש, כשלפתע החלה להשתולל סופת שלגים נוספת חזקה מקודמותיה. הרוח שרקה נוראות, טלטלה עצים חסונים משל היו נטיעות רכות, חתכה וצרבה בפני ללא רחם, בכל כוחותי המשכתי לבוסס בשלג כנגד הרוח, כשלפתע הוטחתי בעוצמה אל תוך השלג העמוק. אני חייב להמשיך ללכת, אמרתי לעצמי שוב בחוסר כוח, אם אכנע לרוח אקפא כאן חלילה, ידעתי שלא רחוק מכאן צריך להיות כפר ובו ביתו של ר' יעקב יהודי פשוט ותמים, שבביקורי הקודמים נהג הייתי להתאכסן אצלו. אסור אליו לזמן מועט עד שתחלוף הסערה ואחר כך אמשיך בדרכי למעזריטש. המשכתי אפוא בשארית כוחותי להילחם ברוח העז ולצעוד לעבר הכפר, לא ידעתי כמה זמן חלף עד שחשכת חורף כבדה ירדה על היקום, הוספתי לצעוד, כשלפתע נגלו מולי מתוך השלג והעלטה בתיו הראשונים של הכפר, איש לא הסתובב בחוץ בשעת סערה שכזו, הכפריים היו מכונסים בבתיהם, יושבים ליד תנורים מעלי חום והבל, ידעתי היטב היכן ביתו של יענקל, ומיהרתי אליו ללא שהיות, נקשתי על דלת ביתו ביד מכחילה וצרובה מקור, וציפיתי שהדלת תיפתח מיד כמו תמיד, אך הפעם משום מה לא היה מענה. נקשתי שוב ושוב, עד שלבסוף נשמע מתוך הבית קול חנוק וחלש שואל, מי שם? ענית, זושא ממעזריטש, ולאחר רגע נפתחה הדלת וראיתי לפני את אשתו של יעקב. פניה הביעו פחד וניכרו בהן סימני בכי, ילדיה ישבו מצונפים ומחובקים בפנינת החדר ועל פניהם אותות של בכי ופחד. מה קרה? שאלתי והיכן יעקב?

משל ונמשל

אסור לו לאדם להתייאש

משל לאדם שהיה עשיר גדול שהיתה לו חנות, פרצו גנבים לחנותו ורוקנו אותה ונדלדל האיש, קבץ האיש את יתר הפליטה שנשארה לו מהגניבה ופתח שוב חנות וחזר למעמד מסוים, אם כי לא כמעמדו הראשון. לימים פקדוהו שוב גנבים וגנבו ממנו גם את יתר הפליטה, חזר שוב וקבץ את יתר הפליטה מהגניבה השניה, מכר גם את תכשיטי אשתו ופתח חנות קטנה לפרנס את בני ביתו, ושוב פקדוהו גנבים וגנבו ממנו גם את זה, עד שלא נשאר לו כלום, עמד הלה ולווה ברוב דחקו הלוואה מועטת, וקנה לו מעט סחורה והתחיל מחזור על הכפרים כדרך הרוכלים העניים במיני סדקית, למכור לכפריים או להחליף בלחם ועופות וביצים כדרך הסוחרים העניים. לימים הלך אותו עני בדרך ועמו מעט סחורתו וקצת מזון, פגע בו שודד רוכב על סוס, ולמרות בכיותיו ותחנוניו של העני, גזל ממנו השודד את שארית הפליטה אשר לו, והלך העני הלך ובכה ריקן ומרוקן לשוב לביתו, והוסיף בכי על בכיו בזכרו עשרו מקודם ומצבו המדולדל היום, שהוא חוזר לביתו ואין בידו פרוטה לפורטה ולתת טרף לביתו, עוד הוא בוכה והנה ראה כי השודד נפל מן הסוס ואינו יכול לקום ובתוך כך רמס אותו הסוס והרג אותו. חזר אותו עני וראה והנה השודד מוטל הרוג, עמד וחיפש בחבילותיו ומצא את כל הסחורה שנגנבה ממנו במשך כל הזמן, וכל הונו ורכושו. חזר בשלום לביתו ונעשה עשיר גדול כבתחילה.

והנמשל: נלמד מכאן שאסור לו לאדם להתייאש מן הפורענות כי פעמים הרבה אנו רואים שאתרע מזלו של אדם, גונבים ממנו, וחוזרים וגונבים והוא הולך ומתרושש. אל יפול אדם זה לתוך יאוש ח"ו, אלא יתלה עיניו לבעל הרחמים ויבכה ויצעק אליו כל פעם, ויבקש מלפניו שיראה בעניו ומרודו, ואז יבוא היום והשודד ההוא יפול ותקומה לא תהיה לו, וישיב אליו את רכושו שנשדד ממנו ואת כל הטוב שנגזל ממנו, ויחזור להיות עשיר כבתחילה.

(הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א)

האישה התחילה לספר: היום השכם בבוקר עוד לפני הסופה, יעקב יצא כרגיל לעבודתו ביער, קודם שיצא אמר לי שהיום יקדים מעט לחזור הביתה כדי להספיק להיות נוכח בהדלקת נרות חנוכה, אולם בצהריים החלה לפתע להשתולל הסופה המסוכנת הזאת, האמנתי שיעקב ישוב מיד הביתה אך חלפו שעות רבות ובחוץ כבר החשיך ויעקב טרם חזר, מי יודע אם לא אירע לו חלילה משהו, סיימה בקול רוטט ופרצה שוב בבכי מר וילדיה הקטנים ענו אחריה ביללות קורעות לב. לבי נקרע בראותי את צערם ובכיים, הייתי נבוך ואובד עצות לרגע, לא ידעתי מה לעשות וכיצד להרגיעם, מחד גיסא, ידעתי שאני מוכרח ללכת ולחפש את יענקל, אולי חלילה אירע לו דבר מה עלול לקפוא למוות. אבל מאידך גיסא ידעתי שהרבי במעוררית מחכה שאבוא ואדליק את השמש בכבל שנה, ביצד אחמיץ את המצווה הזאת ובמיוחד בלילה הראשון של חנוכה? שריקת הרוח הנוראה והמאיימת שנשמעה מבחוץ סילקה מחשבה זו, אל תדאגו אמרתי, ה' נמצא עמנו בכל מקום, אנו צריכים רק לבטוח בו ולדעת שהוא שומר עלינו, ואז לא יאונה לנו כל רע. מיד אצא ואחפש את יענקל. פניתי לכיוון היער שבפאתי העיירה לא הרחק מביתו של יענקל, ועד מהרה מצאתי עצמי מתבוסס בשלג שנערם בין העצים בשורה הראשונה, מחפש את השביל המוכר זה מכבר. עודי מנסה להמשיך ולהתקדם, נתקלתי לפתע בדמות גוף אדם מוטלת בשלג כאבן שאין לה הופכין. גחנתי והבטתי מקרוב וראיתי לפני את יענקל, סילקתי במהירות את השלג מעל גופו, הוא היה חיזור כשלג שנערם מסביב ושפתיו כחולות, רק בקושי שמעתי את נשימותיו החלשות. בשארית כוחותי הרמתי אותו מתוך השלג והתחלתי לחמומו, שפשפתי היטב את רקותיו עד שהתעורר ופתח במקצת את עיניו, במצב זה גררתי אותו לעבר ביתו. שעה ארוכה גררתי אותו במאמץ אדיר, בעודי נלחם ברוח העזה שניסתה להביסני ולהפיל אותי עם יענקל לתוך השלג, עד שלבסוף הגעתי עמו בשארית כוחותי לביתו. האשה והילדים קיבלו אותנו בשמחה מהולה בדאגה, הושבנו את יענקל ליד האח הבערת ואני התיישבתי לצדו, אט אט התאוששנו. האשה הגישה משקה חריף והלגימה חממה את הגוף ואת הלב.

רק בחצות הלילה קמנו ממקומותינו כדי להדליק נרות חנוכה, לא שכחנו להזכיר את הניסים שנעשו לאבותינו בימים ההם בזמן הזה. הלילה נשארתי אפוא בביתו של יענקל, ומיד עם עלות השחר יצאתי בדרכי הנה. המגיד ישב שקוע בשרעפיו, פניו בערו ביקוד אש, עיניו עצומות וראשו מוטה. שקט מתוח של ציפיה שרר בבית המדרש. לאחר רגעים אחדים נשא המגיד את עיניו הביט במבט אוהב בר' זושא, אחר העביר את מבטו על פני שאר המסובים ואמר בשקט:

דע לך זושא, כי בשמים התעכבו כביכול בהדלקת הנרות עד אשר תדליק את נרות החנוכה עם אותו יהודי, זכות המצווה שהצלת נפש מישראל היא שעמדה לך. רק או הבינו החסידים מדוע המגיד עצמו התעכב עם הדלקת חנוכייתו אמש עד חצות הלילה, אותה שעה שר' זושא ופמליית שמים הדליקו נרות.

צין אדם לחברו

נתינה הגונה

מסופר: על דלתו של הרה"ק רבי ברוך בער ליבוביץ זיע"א, התדפק פעם עני בן טובים וביקש את נדבתו, הגאון שכשלעצמו לא היתה פרוטה מצויה בידו באותה שעה, לא יכול היה למלא את מבוקשו, אולם כאשר יצא העני התלווה אליו רבי ברוך בער כברת ארץ, ומי ראה את ראש הישיבה הולך ברחוב ולא יצא? וכך התלווה קהל תלמידיו עם אותו עני שהתפעל מכל הכבוד שחילקו לו. בחזרתו הסביר הצדיק את מעשהו ואמר: הנה עני הדופק על פתחי הבתים, סובל חרפה ובושה עד שמעניקים לו תרומה הגונה, ודבר זה נבצר ממני לעשות, מדוע איפוא לא אתרום לכל הפחות מנה הגונה של כבוד.

מצות ואהבת לרעך כמוך

מסופר: פעם שח הרה"ק רבי מרדכי מראחמיסטריווקא זיע"א: אינני יודע מאיזו סיבה באים אנשים אלי, הן לא בעל תפילה אנוכי, לא מחבר ניגונים, לא שומעים אצלי תורה, ובכל זאת למה באים? יתכן שמאחר וטרם מתייצב אני בתפילה, מקבל אני על עצמי בכל לבבי מצות "ואהבת לרעך כמוך", והלא כבר אמר החכם מכל אדם (משלי כ"ז י"ט) כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם, לכך באים.

גדולתו בענותותו

מסופר: קרוב משפחה זקן היה להרה"ק רבי חיים שמואלביץ זיע"א שהתגורר בבית אבות, האיש היה תלמיד חכם ור' חיים הקפיד לבקרו מפעם לפעם ולשוחח עמו בדברי תורה, בין ביקור לביקור היה גם שולח לו מכתבים. באחד הימים ביקש מבן ביתו שישלח עבורו את המכתב, הלה נטל את המכתב ולהפתעתו הבחין בכך שעל צידה השני של המעטפה רשם ר' חיים את שמו הרב ח. שמואלביץ. הדבר עורר פליאה בעיניו, הוא ידע היטב כי ר' חיים הקפיד שלא להתהדר בתוארים כלשהם, הוא לא התאפק ושאל לפשר הדבר? השיב המשגיח: האיש הוא תלמיד חכם זקן, ובבית האבות בודאי שאינו זוכה לכבוד ולתשומת הלב הראויים לו, מי יודע אולי כשיראה מישחו שהוא מקבל מכתב מ"רב" הוא יכבד אותו בשל כך.

חסד עם ילד צעיר

פעם התאכסן הרה"ק רבי ישראל סלנטר זיע"א בשבת בעיר קיידן. בשבת זו חל יום הבר מצוה של ילד אחד שהתכונן כנהוג למפטיר, בגלל סיבה מסויימת לא קראו לילד למפטיר. אחרי התפילה יצא ר' ישראל לטייל עם הילד שעה ארוכה כדי לשמחו ולהפיג את צערו.

תילולא דצדקיא

שבת קודש כ"ח כסלו
רבי חזקיהו ב"ר דוד די סילוה (פרי חדש - תנ"ח)

הרה"ק רבי עזריאל מייזליש ב"ר צבי (עץ הדעת טוב - תקמ"ו)

יום ראשון כ"ט כסלו
הרה"ק רבי גדליה מליניץ ב"ר יצחק (תשוואות חן - תקס"ד)
הרה"ק רבי ישראל מאוסיאטין ב"ר מרדכי שרגא (פייבוש) (תש"ט)

יום שלישי א' טבת
הגה"ק רבי יאיר חיים בכרך ב"ר משה שמשון (חות יאיר - תע"ד)
הרה"ק רבי שאול אוקער מטבריה ב"ר צבי הירש (תרי"ג)

יום רביעי ב' טבת
הרה"ק רבי אברהם משה ב"ר שמחה בונים מפרשיסחא (תקפ"ט)
הרה"ק רבי יעקב צבי ב"ר יהושע אשר מפאריסוב (תרמ"ט)

יום חמישי ג' טבת
הרה"ק רבי אברהם ב"ר יהודה צבי מסטרעטין (תרכ"ה)

יום שישי ד' טבת
הרה"ק רבי גרשון חנוך הענך ב"ר יעקב מראדזין (בעל התכלת - תרנ"א)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רבטובין שליט"א
מח"ס "גם אני אדוך" ו"מפרסם יוסף הדר"ש" על המעשים.

הדחת כלים בשבת (ב')

א) מה שאמרו שמוטר להדיח עשר כוסות, אע"פ שאינו צריך אלא לכוס אחת, יש להסתפק אם דוקא כשכוס אחת אינה דומה לחברתה, מותר להדיח כולם, שמא ירצה בזה, או בזה, או אפשר אפילו כל הכוסות שווין, מכל מקום כיון שכל אחד ראוי, הותרו כולן. (פרי מגדים באשל אברהם סימן שכ"ג, ס"ק ח.). ולמעשה מותר בכל אופן להדיח כולן, וכמו ששמע מלשון המשנה ברורה (שם ס"ק כ"ו) ודו"ק.

ב) אסור להדיח כמות גדולה מאד של כלים, על סמך שצריך לאחד מהם, דהוי טירחא יתירה. (שו"ת משנה הלכות ח"א סימן פ')